ANUNŢURI

• Asociaţia Sf. Iosif cel Milostiv (sprijinită şi de Banca de Alimente) prin fraţii Mihai şi Adrian a lansat săptămâna trecută un apel pentru a-i ajuta pe cei care au suferit din cauza **inundaţiilor în judeţul Arad**. Iată rezultatele acestei iniţiative: s-au strâns 7.800 lei din care s-au cumpărat produse electrocasnice (un frigider, 3 aragazuri,3 cuptoare cu microunde) şi zeci de materiale de zugrăvit/tencuit. Acestea, precum şi alimentele şi produsele de curăţenie donate de Banca de Alimente au umplut microbuzul cu care cei doi au poposit în curţile celor mai afectate familii. Campania continuă, căci mai este nevoie. Mihai, tel. 0741274368, sau banii se pot vira direct în contul RO25BTRLRONCRT0560766101, specificând PENTRU INUNDAŢII.

• Amintiri frumoase ne-au împărtăşit prin imagini copiii de la Şcoala Sf. Nicolae, care au fost timp de 5 zile într-o **tabără plină de activităţi şi voioşie, la Moneasa**. Pentru ca totul să decurgă după cum şi-au dorit cei mici, s-au ostenit o parte din dascălii lor (Tudor-Gheorghe, Cristina, Iustina şi Giorgiana).

• Duminica trecută ne-au bucurat cu prezenţa şi mai ales cu glasurile lor, **copiii din clasa a III-a, avându-l ca ocrotitor pe Sf. Ştefan cel Mare** de la Şcoala Sf. Nicolae (înv. Gabriela-Mădălina). De asemenea, seara o bună parte a obştii a fost prezentă la taina **Sf. Maslu**, la care au slujit 6 preoţi.

• Sunt aproape 6 săptămâni de la plecarea la cele veşnice a pr. **Nicandru Cuţaru**. De asemenea, acum 2 ani ne-am despărţit de **Alexandru-Dan Antoci** (cel în scaun cu rotile) şi acum 5 ani de sora **Silvia Roman**. Dumnezeu să-i odihnească în pace!

ŞTIRI

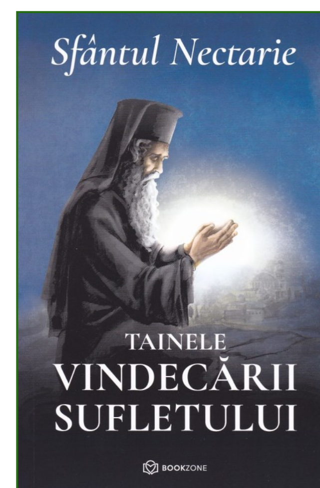
• Sfântul Sinod a hotărât marţi **înscrierea a trei sfinţi în calendarul Bisericii Ortodoxe Române**: Sf. Cuvioasă Casiana Imnografa (7 septembrie); Sf. Ierarh Ioan Maximovici (2 iulie) şi Sf. Cuvios Iosif Isihastul (28 august). (sursa: *arhiepiscopiaaradului.ro*)

• Preşedintele României, Klaus Iohannis a semnat marţi decretele pentru Legea învăţământului preuniversitar şi cea a învăţământului superior. **Religia** se numără printre disciplinele care pot fi alese pentru examenul de **Bacalaureat**. (sursa: *basilica.ro*)

• Peste 80 copii din Arhiepiscopia Aradului au participat în aceste zile la sesiunea I a celei de-a IV – a ediţii a **taberei „Tinereţe în Ortodoxie" de la Căsoaia**, organizată de Asociaţia Filantropia a Arhiepiscopiei Aradului, în parteneriat cu Consiliul Judeţean şi Centrul Cultural Judeţean Arad (sursa: *arhiepiscopiaaradului.ro*)

LIBRĂRIA LOGOS ne recomandă

Sfântul Nectarie
TAINELE VINDECĂRII SUFLETULUI

O carte-călăuză care îi vorbeşte inimii tale despre cea mai mare bucurie: Bucuria regăsirii Lui Dumnezeu.
Într-o lume în care valorile sunt răsturnate, cuvintele Sfântului Nectarie ne îndeamnă să ne îndepărtăm de sclipirea înşelătoare a bogăţiilor lumii pentru a ne reaşeza viaţa pe fundamentele credinţei, ale nădejdii şi ale dragostei.
Descoperă o carte plină de lumină despre puterea pocăinţei şi a iubirii de Dumnezeu!

Arhiva pdf a revistei: https://archive.org/search.php?query=Maximina+pentru+suflet&sort=-publicdate
Contact: revista.maximina@gmail.com sau la tel. 0734.194.372. Mulţumim tuturor pentru rugăciuni şi ajutor!

MaxiMina

Foaie ortodoxă pentru suflet

Numărul 21 (CXXXIV) 9 iulie 2023

Sfinţii săptămânii

D 9 - DUMINICA A V-A DUPĂ RUSALII (Vindecare celor 2 demonizaţi); Sf. Sf. Mc. Pangratie; Prăznuirea icoanei Maicii Domnului „Îndrumătoarea" de la Neamţ

L 10 - Sf. 45 Mucenici din Nicopolea Armeniei; Sf. Cuv. Antonie, întemeietorul mănăstirii Pecerska; Soborul Tuturor Sfinţilor de la Vatoped

M 11 - Sf. Mare Mc. Eufimia – minunea de la Sinodul IV Ecumenic; Sf. Noi Mucenici Preoţi din Serbia; Sf. Împărăteasă Olga, ţarina Rusiei; Sf. Cuv. Sofronie de la Essex

Mi 12 - Sf. Mc. Proclu şi Ilarie; Sf. Veronica, cea vindecată de Mântuitorul de curgerea sângelui; Sf. Cuv. Paisie Aghioritul; Prăznuirea Icoanei Maicii Domnului „Prodromiţa"

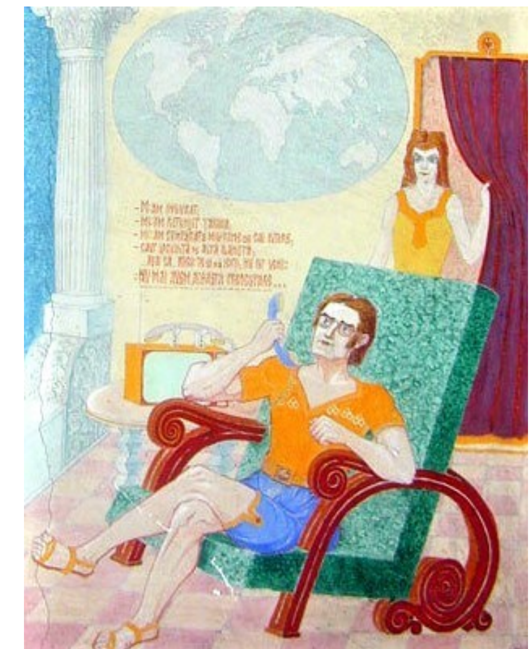
J 13 - Soborul Sf. Arhanghel Gavriil; Sf. Mc. Golinduh (Maria); Sf. Cuv. Ştefan Savaitul; Sf. Cuv. Sara din Egipt; Soborul Tuturor Sfinţilor de la Hilandar

V 14 - Sf. Apostol Acvila; Sf. Mc. Iust; Sf. Cuv. Nicodim Aghioritul

S 15 - Sf. Mc. Chiric şi Iulita; Sf. Cneaz Vladimir, luminătorul Rusiei

Pr. Ştefan

Credinţa lucrătoare vs. DOLCE FAR NIENTE („dulcea trândăvie")

> ***„ Aşteptarea lui Dumnezeu de la noi creşte an de an, de la duminică la duminică.***

După ce vom fi judecaţi? După ce am făcut cu harul pe care ni l-a dat Dumnezeu. Este acelaşi har care s-a revărsat peste Apostoli la Cincizecime şi prin care noi am primit harul lui Dumnezeu, prin Tainele Bisericii, prin învăţătura de credinţă, prin poruncile date de Dumnezeu şi propovăduite de Apostoli. Am primit harul precum primeşte lumină un om care are o lumânare stinsă, de la cel care are lumina. Pentru această lumină vom fi judecaţi: dacă am hrănit-o, dacă am avut untdelemn,

dacă am agonisit acest untdelemn prin care lumina să ardă sau dacă am lăsat să se stingă harul.

Așteptarea lui Dumnezeu de la noi crește an de an, de la duminică la duminică.

În lume, după căderea în păcat, există o ceață provocată de acesta și o dezordine. Această ceață ne este nouă înșelătoare. Ne amețește, ne înșală, ne adoarme, ne provoacă visuri mincinoase, părându-ni-se că acesta este viața. De aceea și zicem într-un din cântările de la înmormântare, căci acolo se spun toate pe față, așa cum spune totul pe patul de moarte, că „viața aceasta este umbră și vis”.

Trebuie să înțelegem că e nevoie să ieșim din această umbră, din acest vis, din această înșelare cu care duhul acestei lumi ne intoxică. Putem să trăim în acest „dolce far niente” până la sfârșitul vieții. Să luăm chiar și o haină creștină și așa să ni se pară că suntem bine. Dar la sfârșitul vieții – și să nu fie aceasta! – vom constata că dracii cer sufletul nostru.

Noi suntem într-un somn al viețuirii autiste, în care uităm de Dumnezeu, căci ajungem să vorbim într-un fel și să acționăm într-altul. Trăim într-un spațiu autist, al lumii noastre nedeschise spre cerul lui Dumnezeu decât numai cu vorba, după cum zice proorocul Isaia: „poporul acesta se apropie de Mine cu gura și cu buzele Mă cinstește, dar cu inima este departe, căci închinarea înaintea Mea nu este decât o rânduială omenească învățată de la oameni” (Isaia 29, 13).

Stăm în lumea aceasta ca într-un înfricoșător ger al morții, care bântuie din toate părțile și care ne strâmtorează.

Cine adoarme în ger moare! Trebuie să stăm treji, ca să nu înghețăm, căci spune Sf. Ap. Pavel: „să nu dormim ca și ceilalți, ci să priveghem și să fim treji” și: „Duhul să nu-l stingeți” (I Tes. 5, 6; 19). De aceea, prima cerere de la Sf. Liturghie după Prefacerea Sfintelor Daruri este: „Și să fie Împărtășania aceasta spre trezirea sufletului...”. Înseamnă că este un somn al sufletului, care este rău.

Ce ne trezește pe noi din acest somn autist? Credința tare! Iar credința are 3 izvoare de apă vie, pe care se sprijină:

- *conștiința* (al omului cel lăuntric, al inimii) pe care nu trebuie să o acoperim cu viclenia și autovictimizările.

- *creația* și lumea toată pe care o vedem că merge atât de perfect, din care putem înțelege că este un Dumnezeu negrăit de bun și de milostiv.

- *învățătura* pe care ne-o dă direct Fiul lui Dumnezeu coborât între noi.

Însă dacă ne luăm cu lucrurile lumii acesteia, vom uita și de credință, și de Dumnezeu, iar acele izvoare se vor astupa și ne vom trezi că viața noastră este o băltoacă urât mirositoare, iar noi nu creștem duhovnicește. Trebuie să curățim aceste izvoare, așa cum părinții noștri de la sate curățau izvoarele și fântânile, ca să aibă apă bună. Iar curățirea se face prin iubirea de Dumnezeu și de aproapele.

SF. SOFRONIE DE LA ESSEX

Cu puterea binecuvântării Tale fă-mă în stare să grăiesc și să lucrez în toată vremea spre slava Ta cu duh curat, cu smerenie, răbdare, dragoste, blândețe, pace, curaj și înțelepciune, dându-mi de-a pururea seama de prezența Ta. Doamne Dumnezeule, în necuprinsa Ta bunătate, arată-mi calea voii Tale, și dă-mi să umblu în fața Ta fără păcat. Rugăciunea după gustarea de dimineață

Prin puterea iubirii Tale, fă-mă să mă țin cu tărie de ceea ce este bine. Păzește-mă de tot cuvântul sau fapta care strică sufletul; de orice fel de pornire care nu-Ti este bineplăcuta Tie și-l răneste pe aproapele meu. Învață-mă ce trebuie să spun și cum trebuie să vorbesc. Iar dacă e voia Ta să nu răspund, fă-mă să tac în duh de pace, în care să nu întristez, nici să-i rănesc pe semenii mei. Așează-mă în calea poruncilor Tale și până la ultima mea răsuflare să nu mă lași să rătăcesc departe de lumina îndreptărilor Tale, astfel ca poruncile Tale să fie singura lege a ființei mele pe acest pământ în veci.

Fapta care sporește frumusețea locului

Pr. Josiah Trenham

De curând am avut o discuție cu cei mai tineri dintre enoriașii noștri despre cum să fie responsabili. Am încercat să-i învăț să-și însușească un spirit de mulțumire față de și pentru faptul că fac parte din obștea Bisericii noastre, pentru toate pe care le primesc aici (activități, spațiu de joacă, un loc plin de frumusețe).

Apoi le-am cerut să se gândească la câteva fapte prin care să-și arate mulțumirea față de cei din jurul lor în timpul petrecut la Biserică (părinți, bunici, etc.). Și le-am spus că mulți dintre adulți (în special femeile) nu se bucură când văd cum se poartă ei în curtea Bisericii și mai ales la toaletă. Dacă nu vom lucra cu râvnă să ne învățăm copiii cum să se poarte în spațiul public, ei nu vor ști niciodată să fie cu bună cuviință și respect.

Îmi aduc aminte că atunci când eram copil, tatăl meu m-a învățat cum să mă port când merg în oraș, la cofetărie, restaurant. Și a insistat în mod deosebit să mă învețe ca după ce folosim toaleta, să lăsăm acel loc chiar mai curat decât l-am găsit. Spunea că prin aceste gesturi mărunte putem schimba ceva, putem să adăugăm frumusețe și bună cuviință acestei lumi. Adică nu doar să mă spăl pe mâini și apoi să nu arunc prosopul de hârtie pe jos, ci mai mult, chiar să îl iau pe cel pe care l-am găsit aruncat sau să șterg chiuveta dacă nu arată bine.

Aceasta este atitudinea unui creștin în spațiul public!

Acestea le-am spus copiilor noștri și i-am mai întrebat: cum credeți că veți fi priviți de către adulți dacă „ajutați” la degradarea locurilor publice? Vor zice că nu aveți niciun pic de respect pentru celălalt. Copiii au înțeles ce am vrut să le spun, așa că am adâncit un pic problema. Dacă mă port astfel, lăsând dezastru în urma mea când vin la biserică, nu doar că arăt că nu-mi pasă de acel loc, ci mă cred atât de important încât consider că este nevoie ca altcineva să vină și să curețe în urma mea: *să curețe altul, e treaba lui, nu a mea...*

Creștinul trebuie să se poarte după numele pe care îl are în orice loc, cu atât mai mult în biserică, unde intră în contact cu ceilalți și prin atitudinea sa poate crea bucurie sau, dimpotrivă, neplăcere.

Versuri

Nu-i greu a-i învăța pe alții

Traian Dorz

Nu-i greu a-i învăța pe alții,
e greu a mă-nvăța pe mine,
- dar altfel cum mi-ar fi, Iisuse,
umblarea vrednică de Tine?

Ajută-mi ochilor să vadă,
ajută-mi inimii să creadă,
ajută-mi vieții să Te poarte,
Iisuse vrednic, pân-la moarte.

E mult când îi îndrept pe alții,
dar mai mult când mă-ndrept pe mine,
cuvântul nu mi-l cred cu toții,
dar viața-mi crede orișicine.

Să nu pot judeca pe alții
cât nu mă-ncerc întâi pe mine,
că-n viața altora-ncolțește
ce-n viața mea rodește bine.

Să poată să-mi renunțe trupul
mereu spre-a duhului solie,
'nainte ca s-o cer la alții,
să-mi cer neprihănirea mie.

Nu-i greu a-i stăpâni pe alții,
e greu a mă jertfi pe mine,
- dar cum mi-ar fi, Iisuse, altfel
viața vrednică de Tine?

Câteva întâmplări cu SF. PAISIE AGHIORITUL

Mitropolitul Atanasie de Limassol povestește despre o întâmplare la care a fost martor în Sf. Munte. În acea vreme Sf. Paisie era plecat în Sinai. Mitropolitul a stat la mănăstirea Cutlumuș și într-o zi a ajunsu acolo un grup de pelerini care au cerut să fie primiți pentru o noapte. Între timp, la arhondaric a sunat telefonul. Era Sf. Paisie din Egipt, care le-a spus să-i primească pe acei 20 de pelerini americani. Părintele care se ocupa de oaspeți a rămas interzis și s-a întors la grup. Erau într-adevăr 20 și când i-a întrebat de unde sunt, ei i-au spus că au venit tocmai **din America să-l vadă pe Gheronda Paisie**. I-au mai spus că au avut marea bucurie să petreacă un timp cu el și să-i asculte cuvântul. Părintele de la Cutlumuș a rămas mut: *Cum să-l întâlniți, că e plecat în Sinai de câteva săptămâni și nu se întoarce curând. Nu, părinte*! I-au răspuns americanii. *De la chilia sa venim acum și suntem bucuroși că ne-a primit și ne-a vorbit*... Așa era părintele Paisie...

***

În anul 1977, Cuviosul Paisie împreună cu Părintele Vasile, egumenul de atunci al Sfintei Mănăstiri Stavronikita, au vizitat Australia pentru a-i ajuta duhovnicește pe grecii ortodocși care locuiau aici. De remarcat este faptul că atunci când zburau cu avionul deasupra Siriei, Părintele Paisie **a simțit harul datorat asceților** care s-au nevoit în pustiurile siriene, precum și atunci când se aflau deasupra Sfintelor Locuri. În legătură cu Australia, el a spus că, în cele din urmă, acel loc avea să fie sfințit cu sângele mucenicilor și cu sudoarea cuvioșilor părinți.

***

Sf. Paisie povestește **momentul emoționant al întâlnirii sale cu Mântuitorul nostru**. Era în dimineața zilei de după sărbătoarea închinată Cinstitului Înaintemergător (la 25 mai 1977, după sărbătoarea „A treia aflare a capului Sfântului Ioan Botezătorul"): *„Deodată peretele chiliei de lângă pat a dispărut și L-am văzut pe Hristos în lumină, la o distanță cam de șase metri. Părul Lui era blond, iar ochii albaștri. Nu mi-a vorbit nimic și nici nu a privit la mine, ci puțin într-o parte. Nu Îl vedeam cu ochii trupești, căci în astfel de trăiri este totuna dacă sunt deschiși sau închiși, ci Îl vedeam cu ochii sufletului. Când L-am văzut, m-am gândit: <<Cum de au putut să scuipe un astfel de Chip? Cum de au putut netemătorii de Dumnezeu să răstignească un astfel de Om? Cum de au putut să bată cuiele într-un asemenea Trup? Vai! Vai! Vai!>> Am rămas încremenit. Ce dulceață am simțit! Ce bucurie! Nu pot să exprim în cuvinte această frumusețe. Era ceea ce se spune: <<Frumos mai mult decât fiii oamenilor>>. Nu am mai văzut niciodată un astfel de Chip. O singură dată am văzut – nu-mi amintesc unde – o icoană care semăna oarecum. Merită ca cineva să se nevoiască mii de ani pentru ca să vadă, fie și numai pentru o singură clipă, această frumusețe. Ce lucruri mari și negrăite se pot dărui omului și cu ce nimicuri ne ocupăm noi*!"

***

Sf. Paisie era un **rugător pentru întreaga lume**. Se ruga pentru toți, așa cum se ruga pentru sine. Rugăciunea sa era neîn-cetată, din inimă, curată și rodnică. O împărțea în trei părți. O parte pentru el însuși, una pentru vii și una pentru adormiți. Dar în realitate se ruga mai mult pentru ceilalți decât pentru sine.

Își generaliza rugăciunea pentru a-i cuprinde pe toți oamenii. Atunci când se ruga pentru cazuri deo-sebite, de pildă, pentru un tânăr care se abătuse de la calea lui Dumnezeu, adăuga: „Pomenește, *Doamne, și îi ajută pe toți tinerii!"* Sau atunci când se ruga pentru un oarecare bolnav, Nicolae, completa: *„Pomenește, Doamne, și pe toți Nicolaii!"*

La aceasta îl ajuta citirea Psaltirii pentru diferite cazuri, așa cum le însemnase Sfântul Arsenie, cu diferența că el generaliza cazurile. De pildă, primul psalm este pentru sădirea și rodirea viei și copacilor. După ce citea psalmul, îl ruga pe Dumnezeu nu numai pentru copacii de curând plantați, ci și pentru pruncii, care se zămislesc în pântecele mamelor, ca să aibă binecuvântarea lui Dumnezeu din început și să rodească. De asemenea, atunci când psalmul se referea la furtună, spunea: „Hristoase al meu, nu vezi furtuna lumii? nu vezi cât de mult s-a tulburat lumea?" Și se ruga ca împreună cu tulburarea mării să liniștească Dumnezeu și omenirea tulburată. Astfel rugăciunea sa îmbrățișa întreaga lume.

Oamenii lui Dumnezeu

Sf. NICODIM AGHIORITUL sau chemarea la dragostea dintâi

> *Binecredincioșii creștini trebuie să se împărtășească des cu Dumnezeiescul Trup și Sânge al Domnului.* (**Sf. Nicodim Aghioritul**)

Secolul al XVIII-lea a adus profunde și ireversibile schimbări în primul rând în mentalitatea oamenilor. Începute în domeniul culturii în sânul vechii Europe Occidentale, acestea s-au răspândit cu rapiditate și pe alte continente, întorcându-se apoi sub forma modificărilor politice și invențiilor tehnice care au bulversat lumea întreagă, resimțindu-se până azi, ca replici ale puternicului seism din secolul luminilor. Pe de altă parte, ortodocșii gemeau sub jugul neștiinței și al prigoanei otomane. În acest zbuciumat veac al XVIII-lea, Făcătorul cerului și al pământului Și-a gătit și așezat om în lumea care se îndepărta tot mai mult de El. Sf. Nicodim a fost una din trâmbițele prin care Duhul a vestit pericole și a chemat la dragostea dintâi.

Darurile lui Dumnezeu

Sfântul s-a născut la mijlocul acelui secol, într-o insulă a Greciei care era de 400 de ani sub stăpânire venețiană. Atmosfera cosmopolită (exista și consulat francez, pentru că afacerile occidentalilor erau înfloritoare), pe care o va întâlni și la Smirna, orașul cu una dintre cele mai serioase academii ale timpului, unde a învățat, îi va marca personalitatea: Sf. Nicodim nu a fost niciodată un extremist, acceptând cu dragoste pe fiecare, dar fiind și mai cu dragoste de Dumnezeu și Biserica Sa.

Copilăria i-a fost marcată de dascălul din locurile natale, Hrisant – unul dintre cei mai învățați greci de atunci și frate de sânge cu Sf. Cosma Etolul. Hrisant i-a deschis gustul pentru învățătură atât teologică, cât și laică, pentru limbi străine, dar mai ales dragostea pentru ortodocșii atât de asupriți de turci. Și datorită lui, Sf. Nicodim a ajuns un adevărat teolog și enciclopedist (poate ultimul, de talia marilor Părinți).

Purtarea ireproșabilă pe care a arătat-o de mic și dragostea de carte, care i-au pus în valoare extraordinara capacitate intelectuală cu care l-a înzestrat Dumnezeu (știa pe de rost aproape toată Scriptura și majoritatea operelor Sf. Părinți), l-au făcut pe Sf. Nicodim să fie foarte iubit de profesori și colegi. Față de aceștia se purta cu multă dragoste și grijă, ajutându-i la învățătură. *„În căsuța în care sta el, locuiau alți doi colegi frați, dintre care unul... ne spunea: noi stăteam toată noaptea și învățam la lampă, iar el de multe ori se deștepta din somn și ne spunea: culcați-vă să vi se odihnească mintea, ca să știți bine lecțiile."*

Întâlnirile providențiale

Doi oameni i-au marcat viața de după absolvirea școlii: *Sf. Macarie al Corintului*, care i-a descoperit vasta cultură în primul rând teologică și putere de muncă, dar mai ales *Cuviosul Silvestru de Cezareea*, unul dintre marii rugători ai acelei perioade, care l-a învățat tot ce știa despre Rugăciunea inimii. Chipul dumnezeiesc al acestuia din urmă l-a făcut pe Sf. Nicodim să se înstrăineze de orice lucrarea lumească și să ia calea Athosului, la 26 de ani, pentru totdeauna.

Ascet și scriitor

Odată cu tunderea în monahism, viața sa extrem de riguroasă s-a concentrat, precum vârful unei sulițe, înspre trăirea neîncetată a poruncilor lui Dumnezeu, asceză aspră și rugăciune. Însă planul lui Dumnezeu cu Sf. Nicodim avea în vedere și altă lucrare. Într-o zi, Maica Domnului pe care el o iubea în mod deosebit, l-a cercetat în vedenie și i-a spus: *„Te binecuvântez, fiul meu Nicodim, și îți dau putere să scrii!"*.

De acum vor începe 30 de ani de osteneală în a căuta, aduna, citi, corecta și dărui tuturor ce avea mai de preț Muntele Athos: manuscrisele Sfinților Părinți ai Bisericii, în limba vorbită și cu explicații pe înțelesul tuturor, căci Sf. Nicodim a dorit ca tot creștinul să poată citi și cunoaște. Este vorba de peste 200 de scrieri – fie editări, fie creații proprii din toate domeniile bisericești. Sf. Nicodim ne-a dăruit *Filocalia* (principalele scrieri despre rugăciune și asceză), *Everghetinosul* (colecția de învățături practice din Paterice), *Pidalionul* (toate canoanele Bisericii), *Noile canoane ale Maicii Domnului* (care de atunci și până astăzi sunt la mare cinste și citire în primul rând în Athos), *Noul Martirologhion*. Această ultimă carte cuprinde viețile sfinților mărturisitori pentru Hristos de după cucerirea Constantinopolului de către turci. Sf. Nicodim i-a iubit în chip deosebit și le-a dăruit rugăciuni și slujbe, încercând astfel să-i întărească pe grecii din timpul său, care slăbiseră în credință.

Iubirea dumnezeiască va salva lumea prin *rugăciune neîncetată* și *deasa Împărtășanie*. Acesta este mesajul pe care Sf. Nicodim l-a lăsat prin viață și cărți. El a învățat Biserica (și pe fiecare credincios) să-I fie statornică Mirelui său, mai ales în vremurile de acum, să nu întoarcă privirea după falșii miri ai postmodernității. Sfântul a iubit Biserica și L-a iubit mai ales pe Dumnezeu. Acesta este duhul pe care ni l-a transmis și care a atins cu timpul teologi, monahi și mai ales mulțime de popor.

Sensurile UTRENIEI (3)

Preot Lucian

Citirea ***Evangheliei*** duminica, la praznicele împărătești și la sărbători simbolizează venirea lui Hristos în lume și învățătura Lui mântuitoare. Duminica se citesc pe rând, cele 11 evanghelii ale Învierii, care reprezintă numărul celor 11 apostoli rămași după Înviere. Preotul care citește Evanghelia stă atunci pe latura de miazănoapte a Sfintei Mese deoarece acolo este așezat capul Mântuitorului din icoana numită *Epitaf* sau *Punerea în mormânt*. Preotul îl simbolizează pe îngerul care a vestit femeilor mironosițe Învierea. Scoaterea Evangheliei în mijlocul Bisericii este de fapt arătarea pentru noi, cei de azi, a minunii Învierii, precum și vestirea ei în toată lumea.

Slujba continuă cu citirea ***Psalmului 50***, un psalm prin excelență de umilință. Psalmul 50 este întrebuințat încă din vechime în rânduiala Utreniei.

Partea a doua a Utreniei are în conținutul său ***Canoanele***. Canoanele sunt structurate în 9 cântări sau ode. Fiecare cântare este formată din mai multe tropare care se citesc, așezându-se între ele câte un stih. Sfârșitul fiecărei ode este marcat printr-o stihiră care se cântă, purtând numele de ***Catavasie***. Canoanele sunt utilizate în rânduiala Utreniei mai mult în practica mănăstirilor. La parohie, în general, din conținutul Canoanelor se cântă doar Catavasiile. Prin conținutul lor, Catavasiile reprezintă întotdeauna o condensare sub formă de laudă a istoriei mântuirii. În cursul rânduielii Utreniei, Canonul reprezintă un punct de trecere de la vechi la nou, de la întuneric la lumină.

Înainte de ***cântarea a 9-a a Canonului***, cădind altarul, iar mai apoi întreaga Biserică, preotul exclamă: *Pe Născătoarea de Dumnezeu și pe Maica Luminii întru cântări cinstindu-o să o mărim*. Dacă avem în atenție mesajul pe care ni-l transmit Catavasiile, prezentând istoria mântuirii de la prefigurările și profețiile mesianice ale Vechiului Testament, până la întruparea lui Hristos din Sfânta Fecioară, atunci vom înțelege de ce ultima cântare a lor este precedată de această exclamație: *Pe Născătoarea de Dumnezeu... să o mărim*.

Dacă avem în atenție faptul că rânduiala autentică, păstrată în practica mănăstirilor, Utrenia se săvârșește în a doua parte a nopții, spre ivirea răsăritului și că această Cântare a 9-a a Canonului premerge ***Luminândei*** (iar Luminânda este imnul ce se cântă în zori, la ivirea răsăritului, motiv pentru care și poartă acest nume), atunci vom înțelege că expresia aceasta metaforică *Maica Luminii* se referă și la bucuria ivirii luminii peste fala pământului, deci a unei noi zile.

Sosirea luminii creează o stare de jubilație duhovnicească: izbăvit de întuneric și restaurat în demnitatea sa inițială, omul regăsește la sfârșitul Utreniei locul său de stăpân în concertul cosmic. El cheamă la laudă mai întâi creația sensibilă și nevăzută: *Lăudați pe Domnul din ceruri, lăudați-L pe El întru cele înalte. Lăudați-L pe El toți îngerii Lui, lăudați-L pe El toate puterile Lui. Lăudați-L pe El soarele și luna, toate stelele și pământul.* Așa are loc trecerea spre momentul ***Laudelor***.

Stihirile laudelor reprezintă compoziții noi de inspirație creștină, alcătuite de diferiți imnografi din secolul al VI-lea înainte și care au intrat treptat în cult. Laudele preaslăvesc lucrările lui Dumnezeu în creație și în istoria lui Israel.

Această cântare de laudă cosmică se încheie revărsându-se într-o preaslăvire a Treimii pe care ***Doxologia*** care urmează cântată duminica și în sărbători nu face în fond decât să o dezvolte. Doxologia este și ea provocată de către preot prin exclamația: *Slavă Ție Celui ce ne-ai arătat nouă lumina!*, expresie ce comportă iarăși două înțelesuri: o dată bucuria întrupării Fiului lui Dumnezeu-Lumina lumii-și totodată bucuria cosmică pentru soarele ce strălucește pe cer chiar la momentul acesta al cântării doxologiei. Doxologia este un imn cu caracter trinitar, alcătuit în cinstirea Treimii.

Teologia Utreniei rezumă în conținutul său întreaga iconomie a mântuirii, privită drept trecerea de la întuneric la lumină. Dacă la începutul Utreniei apare pregnantă „ideea arătării Domnului în lume ... sub aspectul nașterii Sale, ... spre sfârșitul ei semnificația aceasta este subliniată prin elemente privitoare la Înviere”.

CUVINTE DIN BĂTRÂNI (1)

De curând, unul dintre părinții noștri ne făcea atenți la cât de puțin respect mai au parte bătrânii în ziua de azi. Ca atare ne vom sili să le (re)aducem cuvintele în viețile noastre, presărând în foaia MaxiMina, din când în când, câte o pagină cu astfel de ziceri de folos pe care părinții sau bunicii noștri ni le-au spus și care ne-au rămas în minte și în inimă, călăuzindu-ne viața în chip curat și cuviincios.

Teodora

Eu nu am avut parte de bunici prea multă vreme întrucât erau din Basarabia și rămăseseră acolo. Ca atare, nu rețin cuvinte de la ei, dar *modelul lor viu a fost cel care a vorbit în locul lor*. Prima mea imagine despre o persoană care se închina în fața icoanelor a fost a bunicului meu patern, *Ioan*, care avea candelă și făcea rugăciune la icoană. La fel, bunica *Teodora*, prin dragostea ei – nemanifestată prin îmbrățișări și sărutări, dar pe care o simțeai până în adâncul sufletului – a fost prima persoană care mi-a cerut să cânt *Hora Unirii*, având în vedere contextul istoric în care trăiam și din cauza căruia nu prea ne vedeam. Ei erau într-o țară separată și am fost în vizită acolo. Despre post am învățat tot de la ei. Într-un post al Maicii Domnului i-am văzut mâncând mâncare simplă (vinete coapte, pâine și roșii). Exemplul lor era mai grăitor decât cuvintele. Bunicii sunt cei datorită cărora eu și cei ai mei suntem în Biserică.

Anișoara

Eram într-o vacanță (deja lucram în învățământ) la țară la bunici (Voivodeni, lângă Sebiș). Stătusem în gazdă la o familie a unui ofițer de armată, iar soția acestuia îmi spunea: „Anișoara, când vii de la lucru, stai și tu 5 minute și te odihnește.” Și mă duc eu la țară, iar la amiază i-am zis bunicii *Florița* că vreau să mă culc. Ea îmi zice: *„Când e ziua mai mândră, tu să te culci?! Ia lucrul ăla în mână și fă ceva!”* (de cusut, adică). De atunci, pentru că o respectam, nu m-am mai odihnit, ci am lucrat. Poate mi-a fost învățătură și pentru mai târziu, ca să muncesc ziua.

Ioan

„Cruță de vârful sacului!” Aceasta înseamnă că dacă ai ceva pus deoparte, să nu risipești, ci să fii ponderat. Este o vorbă pe care am auzit-o de la tatăl meu, *Ioan*, originar din Maramureș.

Andreea

Bunica mea, *Etelka*, (din Arad) care era de altă religie, m-a crescut împreună cu bunicul. Când eram mai mare și mai stăteam de vorbă, îmi dădea câteva sfaturi. Îmi zicea *să mă gândesc de mai multe ori și abia după aceea să vorbesc*. Și îmi mai spunea *să fiu cuminte ca fată și cumpătată*, că e mai bine să-ți spună cineva proastă dacă refuzi o relație necuviincioasă, decât să pățesc alte lucruri.

Albinuța

O numesc bunică pe *Otilia*, femeia care m-a crescut la Vețel (jud. Hunedoara), căci bunicii și părinții lucrau. Îmi amintesc că mă punea mereu să mă rog, la masă și la culcare. Uneori îmi era frică noaptea, dar ea îmi zicea *să nu-mi fie frică pentru că nu sunt singură, ci îngerii și sfinții sunt tot timpul cu noi*. Cu ea mergeam la biserică, mă ducea să mă spovedesc și să mă împărtășesc. În timpul Liturghiei stăteam pe un scăunel, la picioarele ei, și desenam, dar auzeam tot ce zice părintele. O dată am auzit că ne-a zis că am venit la Cină și Mirele ne primește pe toți, masa fiind îmbelșugată. Iar eu, ca și copil, mă întrebam de ce zice cină, dacă e dimineață, și unde e mâncarea. Abia apoi când mi-a explicat bunica, am înțeles...

